

AD 28/24

LIMITE

CONF-ME 14

PŘÍSTUPOVÝ DOKUMENT

Předmět: SPOLEČNÝ POSTOJ EVROPSKÉ UNIE
– Kapitola 20: Politika v oblasti podnikání a průmyslu

SPOLEČNÝ POSTOJ EVROPSKÉ UNIE

Kapitola jednání 20: Politika v oblasti podnikání a průmyslu

Tento postoj Evropské unie vychází z jejího obecného postoje určeného pro přístupovou konferenci s Černou Horou (AD 23/12 CONF-ME 2) a podléhá zásadám jednání, jež schválila přístupová konference (AD 20/13 CONF- ME 16), především:

- případný názor kterékoli ze stran týkající se některé kapitoly jednání nebude v žádném případě předjímat případné stanovisko k jiným kapitolám;
- dohody, a to ani částečné, dosažené v průběhu jednání o kapitolách, jež mají být postupně posouzeny, nemohou být před dosažením celkové dohody považovány za konečné;

příčemž postoj Evropské unie vychází rovněž z požadavků uvedených v bodech 24, 28, 41 a 44 rámce pro jednání.

EU Černou Horu vybízí, aby pokračovala v harmonizaci právních předpisů s *acquis* EU s cílem zajistit jeho účinné provádění a prosazování a aby již před přistoupením rozvíjela politiky a nástroje tak, aby se co nejvíce přiblížily politikám a nástrojům EU, přičemž připomíná, že před přistoupením může vstoupit v platnost *acquis* nové.

EU bere na vědomí, že Černá Hora ve svém postoji (AD 7/13 CONF-ME 5) a dodatku k němu (AD 7/13 ADD 1 CONF-ME 5) přijímá *acquis* v rámci kapitoly 20 ve znění platném ke dni 12. prosince 2024 a prohlašuje, že bude ke dni přistoupení k Evropské unii připravena je provádět.

Zásady politiky v oblasti podnikání a průmyslu

EU bere na vědomí, že Černá Hora přijala a provedla nebo právě provádí několik strategií, které podporují politiku v oblasti podnikání a průmyslu.

EU bere na vědomí, že Černá Hora přijala tři strategie průmyslové politiky – na období 2016–2020 (IP 2020), 2019–2023 (IP 2023) a v srpnu 2024 na období 2024–2028 (IP 2028). Dále poznamenává, že závěrečné hodnocení strategie IP 2023 provedené externím hodnotitelem prokázalo jasné výsledky jejího provádění.

EU konstatuje, že strategie IP 2028 je vypracována v souladu se zásadami stanovenými v průmyslové politice EU a v souladu s pokyny uvedenými ve sděleních Komise KOM(2010) 614, COM(2012) 582, COM(2017) 479 a COM(2020) 102 ve znění aktualizovaném COM(2021) 350. Bere na vědomí, že strategii IP 2028 přijala vláda ve spolupráci s Fondem investičního rozvoje Černé Hory, statistickým úřadem, obchodní komorou a Federací zaměstnavatelů Černé Hory a po veřejných konzultacích se širokou škálou zúčastněných stran. Dále uznává, že do strategie IP 2028 jsou začleněny příslušné zásady a cíle strategie Černé Hory pro inteligentní specializaci.

EU bere na vědomí informace Černé Hory, z nichž vyplývá, že monitorování a hodnocení strategie IP 2028 sestává z monitorovacího mechanismu s pololetními/ročními akčními plány a z hodnocení v posledním roce provádění. Vybízí Černou Horu, aby vypracovala víceleté akční plány a nadále Komisi předkládala pravidelné zprávy o provádění. Dále Černou Horu vyzývá, aby výslovně zahrnula politiky a opatření zaměřené na snížení strategické závislosti, zejména v kritických oblastech, s cílem posílit komplexní povahu strategie IP 2028.

EU bere na vědomí závazek Černé Hory zlepšit svůj rámec politiky v oblasti podnikání a zdokonalit podnikatelské prostředí, mimo jiné přijetím po sobě jdoucích strategií pro rozvoj malých a středních podniků, zlepšením kvality veřejných služeb určených pro malé a střední podniky a služeb v oblasti udělování licencí podnikům a přístupu k financování. Dále konstatuje, že Černá Hora zajistila soulad s definicí malých a středních podniků, kterou EU uplatňuje a která je obsažena v doporučení Komise C(2003) 361.

EU bere na vědomí, že se Černá Hora rovněž řídila politikami EU zaměřenými na rozvoj podnikání žen a celoživotního podnikatelského vzdělávání a přijala v těchto oblastech strategie a akční plány.

EU bere na vědomí úsilí Černé Hory o další zlepšení podnikatelského prostředí a politik v oblasti podnikání přijetím programu na potlačování neformální ekonomiky na období 2024–2026 a zahájením komplexních reforem v sektoru státních podniků. Vybízí Černou Horu, aby na toto úsilí navázala včasným provedením těchto důležitých reforem, zejména v rámci nedávno dohodnutého černohorského programu reforem, který je přiložen k plánu růstu pro západní Balkán.

EU očekává, že Černá Hora bude plně uplatňovat výše uvedenou strategii průmyslové politiky, a vyzývá Černou Horu, aby ji pravidelně informovala o vývoji a o podniknutých krocích, pokud jde o zásady politiky v oblasti podnikání a průmyslu.

Nástroje politiky v oblasti podnikání a průmyslu

EU konstatuje, že Černá Hora se již několik let účastní programů EU na podporu podnikání, konkurenceschopnosti a inovací. Účastnila se programu pro podnikání a inovace, který je součástí rámcového programu pro konkurenceschopnost a inovace na období 2007–2013, a Programu pro konkurenceschopnost podniků a malé a střední podniky na období 2014–2020 (COSME).

EU vítá účast Černé Hory na Programu EU pro jednotný trh, který se zaměřuje na tři jeho pilíře (zlepšení vnitřního trhu, malé a střední podniky a spotřebitele). V této souvislosti konstatuje, že pro rozvoj malých a středních podniků v Černé Hoře je obzvláště důležitá účast v síti Enterprise Europe Network v rámci Programu pro jednotný trh. EU Černou Horu vyzývá, aby pokračovala v rozvoji nadnárodních partnerství v oblasti průmyslových ekosystémů a klastrových sítí.

EU oceňuje, že Černá Hora vytvořila soubor vnitrostátních nástrojů a zřídila prováděcí agentury, které mají podnikům poskytovat finanční podporu a služby. Bere na vědomí, že Fond investičního rozvoje Černé Hory (IDFM) slouží ve spolupráci s Evropskou investiční bankou a Rozvojovou bankou Rady Evropy jako mechanismus pro usnadnění přístupu k financování pro odvětví malých a středních podniků. Dále poznamenává, že IDFM má být přeměněn na Rozvojovou banku Černé Hory a má mimo jiné poskytovat vývozní pojištění pro hospodářské subjekty v této zemi. EU rovněž bere na vědomí, že probíhá zřízení státem podporovaného úvěrového záručního fondu, který by dále zlepšil přístup podniků, včetně začínajících podniků a podnikatelek, k financování, a vybízí Černou Horu, aby tento krok dokončila.

EU bere na vědomí, že Černá Hora právě přijala zákon o lhůtách pro vypořádání finančních závazků, který je v souladu se směrnicí 2011/07/EU o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích. Vyzývá Černou Horu, aby Evropské komisi podávala pravidelně informace o jeho provádění.

EU Černou Horu vybízí, aby až do dne přistoupení pokračovala v zajišťování harmonizace s *acquis* a jeho účinného provádění vnitrostátními orgány a příslušnými subjekty, a vyzývá ji, aby EU pravidelně informovala o vývoji týkajícím se nástrojů politiky v oblasti podnikání a průmyslu.

Odvětvové politiky

Vzhledem k tomu, že jedním z nejdůležitějších odvětví hospodářství Černé Hory je cestovní ruch, který vytváří téměř 30 % HDP, EU bere na vědomí, že existuje strategie rozvoje cestovního ruchu na období 2022–2025. Tato strategie souvisí se strategií země pro inteligentní specializaci, v níž mezi vybraná odvětví specializace patří udržitelný cestovní ruch a zdravotně zaměřený cestovní ruch. EU v této souvislosti konstatuje, že hlavními zásadami pro toto odvětví v nadcházejících letech jsou diverzifikace nabídky cestovního ruchu, používání nových technologií a digitalizace v podnicích cestovního ruchu, jakož i závazek prosazovat udržitelný rozvoj zeleného cestovního ruchu.

EU Černou Horu vybízí, aby pokračovala v práci na strategických politikách v různých odvětvích a aby do těchto strategií začlenila stávající zásady politik EU.

* * *

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem EU konstatuje, že v této fázi tato kapitola nevyžaduje další jednání.

Po celou dobu jednání bude pokračovat monitorování pokroku při sbližování právních předpisů s *acquis* a jeho provádění. EU zdůrazňuje, že bude věnovat zvláštní pozornost monitorování všech konkrétních výše uvedených otázek, mimo jiné s cílem zajistit správní kapacitu Černé Hory a její schopnost dokončit harmonizaci právních předpisů ve všech oblastech, k nimž se vztahuje tato kapitola. Zvláštní pozornost je třeba věnovat vazbám mezi touto kapitolou a dalšími kapitolami jednání. Ke konečnému posouzení souladu právních předpisů Černé Hory s *acquis* a její schopnosti *acquis* provádět může dojít teprve v pozdější fázi jednání. EU Černou Horu vyzývá, aby Radě stabilizace a přidružení kromě všech informací, které může EU v souvislosti s jednáním o této kapitole vyžadovat a které mají být konferenci poskytnuty, pravidelně poskytovala podrobné písemné informace o pokroku v provádění *acquis*.

Vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem se EU k uvedené kapitole případně v patřičnou dobu vrátí.

EU bere na vědomí, že Černá Hora ve svém postoji (AD 7/13 CONF-ME 5) a dodatku k němu (AD 7/13 ADD 1 CONF-ME 5) přijímá *acquis* v rámci kapitoly 20 ve znění platném ke dni 12. prosince 2024 a prohlašuje, že bude ke dni přistoupení k Evropské unii připravena je provádět. Kromě toho bere na vědomí, že Černá Hora prohlašuje, že bude v procesu harmonizace s *acquis* pokračovat a že bude připravena je ode dne svého přistoupení k Evropské unii provádět.

EU dále připomíná, že v období od 12. prosince 2024 do uzavření jednání může být přijato nové *acquis*.